

"Қазақстан Республикасындағы көлік туралы" Қазақстан Республикасының Заңына өзгерістер мен толықтырулар енгізу туралы

Қазақстан Республикасының Заңы 1998 жылғы 28 желтоқсан N 338-І

"Қазақстан Республикасындағы көлік туралы" 1994 жылғы 21 қыркүйектегі Z947000 _ Қазақстан Республикасының Заңына (Қазақстан Республикасы Жоғарғы Кеңесінің Жаршысы, 1994 ж., N 15, 201-құжат; Қазақстан Республикасы Парламентінің Жаршысы, 1996 ж., N 2, 186-құжат) мынадай өзгерістер мен толықтырулар енгізілсін:

1. Заңның мәтініндегі "Министрлер Кабинеті", "Министрлер Кабинетінің" деген сөздер тиісінше "Үкіметі", "Үкіметінің" деген сөздермен ауыстырылсын;

"Қазақстан Республикасының Жоғарғы Кеңесі" деген сөздер алып тасталсын;

"Қазақ КСР" деген сөздер "Қазақстан Республикасының" деген сөздермен ауыстырылсын;

2. 1-бапта:

баптың атауындағы "қабылданған" деген сөз "пайдаланылатын" деген сөзбен ауыстырылсын;

үшінші бөлік мынадай редакцияда жазылсын:

"Тасымалдаушы - ақыға немесе жалданып жолаушыларды, теңдеме жүкті, жүктерді және почтаны тасымалдау жөнінде қызмет көрсететін әрі осыған белгіленген тәртіппен берілген лицензиясы немесе тиісті рұқсаты бар, меншік құқығымен немесе өзге де заңды негіздерде көлік құралдарын иеленуші заңды немесе жеке тұлға.";

төртінші бөліктегі "кемемен ақылы жүк тасушы" деген сөздер алып тасталсын;

мынадай мазмұндағы бесінші, алтыншы және жетінші бөліктермен толықтырылсын

:

"Темір жолдардың қызметі аз учаскелері - темір жолдардың тұйықталған немесе жүк тасымалы сирек желілерінің біршама қысқа жалғау желілері. Темір жолдар учаскелерін қызметі аз учаскелерге жатқызу тәртібін Қазақстан Республикасының Үкіметі белгілейді.

Тікелей аралас қатынас - бірыңғай көлік құжаты бойынша әртүрлі көлік түрімен жүктерді, жолаушылар мен теңдеме жүктерді тасымалдау.

Уәкілетті мемлекеттік орган - көлік саласындағы мемлекеттік саясатты іске асыруды, Қазақстан Республикасы көлік кешенінің қызметін үйлестіру мен реттеуді жүзеге асыратын орталық атқарушы орган.";

3. 2-баптың бірінші бөлігі мынадай редакцияда жазылсын:

"Көлік туралы заңдар Қазақстан Республикасы Азаматтық кодексінің, осы Заңның, Қазақстан Республикасы бекіткен халықаралық шарттардың нормаларынан, өзге де

нормативтік құқықтық актілерден тұрады."

4. 3-бапта:

үшінші бөліктегі "Жалпы пайдаланымдағы темір жолдар мен автомобиль жолдары" деген сөздер "Мемлекеттік халықаралық маршруттар желісіне белгіленген тәртіппен енгізілген, сондай-ақ Қазақстан Республикасының Үкіметі бекітетін тізбеге сәйкес қорғаныстық маңызы бар жалпы пайдаланымдағы магистралдық темір жолдар, республикалық автомобиль жолдары" деген сөздермен ауыстырылсын;

мынадай мазмұндағы төртінші және бесінші бөліктермен толықтырылсын:

"Осы баптың үшінші бөлігінде аталғандарды қоспағанда, темір жолдардың қызметі аз учаскелері мен тар табанды желілері, сондай-ақ автомобиль жолдары мемлекеттік меншікте де, жеке меншікте де болуы мүмкін.

Қорғаныстық маңызы бар жүктерді тасымалдау кезінде режимдік талаптарды қамтамасыз етудің тәртібі көлік құралдары мен жол учаскелерінің меншік нысанына қарамастан Қазақстан Республикасының заңдарында белгіленеді."

5. 4-бапта:

екінші бөліктегі "Қазақстан Республикасының Жер және Су кодекстерімен, Қазақстан Республикасының соларға сәйкес шығарылған басқа да заң және қалыптық құжаттарымен" деген сөздер "жер, су және көлік заңдарымен" деген сөздермен ауыстырылсын;

үшінші бөліктегі "белгіленуі мүмкін" деген сөздер "белгіленеді" деген сөзбен ауыстырылсын;

төртінші бөлік алып тасталсын;

6. 6-бапта:

бірінші бөліктегі "мемлекеттік басқару органы" деген сөздер "уәкілетті мемлекеттік орган" деген сөздермен ауыстырылсын;

екінші бөліктегі:

бірінші абзацтағы "мемлекеттік басқару органының" деген сөздер "уәкілетті мемлекеттік органның" деген сөздермен ауыстырылсын;

бесінші абзац мынадай редакцияда жазылсын:

"көліктің барлық түрлерін дамытудың мемлекеттік ұлттық бағдарламалары мен тұжырымдамаларын әзірлеу, инвестициялық, ғылыми-техникалық және әлеуметтік саясатты қалыптастыру және жүргізу, сондай-ақ кадрлар даярлау;"

7. 7-бап мынадай редакцияда жазылсын:

"7. 7-бап. Көлік қызметін лицензиялау

Көліктегі лицензиялануға тиіс қызмет түрлерінің тізбесі заң актілерімен белгіленеді

Екі және одан көп көлік құралының иелері- жеке және заңды тұлғаларға лицензия беру кезінде әрбір жеке көлікке лицензияның бар екенін растайтын құжат ресімделеді."

8. 8-бап мынадай мазмұндағы екінші бөлікпен толықтырылсын:

"Қалалық жолаушылар таситын көліктің тұрақты маршруттарында жолаушылар тасымалдауды ұйымдастыру кезінде тасымалдаушылар жергілікті атқарушы органдармен немесе олар осы маршруттарға қызмет көрсетуге уәкілеттік берген органдармен шарт жасасуға тиіс."

9. 9-бапта:

төртінші бөлік мынадай редакцияда жазылсын:

"Тиімділігі қолданылып жүрген реттелетін тарифтермен қамтамасыз

етілмейтін жолаушылар тасымалдарын ұйымдастыру жөніндегі шешім қабылдаған басқару органдары тиісті бюджеттен:

қала ішіндегі, аудандық маршруттар кезінде - қалалық, аудандық бюджеттерден;

ауданаралық қатынас кезінде - облыстық бюджеттен;

облысаралық қатынас кезінде - республикалық бюджеттен демеуақы беруді қамтамасыз етеді."

бесінші бөлік алып тасталсын;

жетінші бөліктегі "Қазақстан Республикасы Министрлер Кабинеті мен үкіметаралық келісімдерде" деген сөздер "Қазақстан Республикасының заңдарында" деген сөздермен ауыстырылсын;

10. 10-баптың екінші бөлігіндегі "Министрлер Кабинеті" деген сөздер "заңдары" деген сөзбен ауыстырылсын;

11. 11-бапта:

бірінші бөлік мынадай мазмұндағы үшінші абзацпен толықтырылсын:

" - клиентпен белгіленген нысанда шарт (келісім-шарт) жасасуға";

үшінші бөліктегі "көлік кодекстерінде" деген сөздер "көлік туралы заң актілерінде" деген сөздермен ауыстырылсын;

мынадай мазмұндағы алтыншы бөлікпен толықтырылсын:

"Клиент пен тасымалдаушының жекелеген құқықтары мен міндеттері тараптардың келісімімен тасымалдау шартында белгіленеді."

жетінші бөлік мынадай редакцияда жазылсын:

"Жүктерді, жолаушыларды, теңдеме жүкті, почтаны тасымалдау, көлік-экспедициялық операцияларды жүзеге асыру шарттары, тараптардың тасымалдау және көлік-экспедициялық операциялар жөніндегі жауапкершілігі нормативтік құқықтық актілермен, сондай-ақ тасымалдау шарттарымен белгіленеді.";

12. 12-баптың екінші бөлігі мынадай редакцияда жазылсын:

"Тікелей аралас қатынас кезіндегі көлік ұйымдарының өзара қатынастары, сондай-ақ осы тасымалдауды ұйымдастырудың тәртібі тиісті көлік түрлерінің ұйымдары арасындағы тікелей аралас тасымалдау туралы уәкілетті мемлекеттік орган бекітетін ережелерге сәйкес жасалатын келісімдерде белгіленеді."

13. 13-бапта:

екінші бөліктің үшінші абзацындағы екінші сөйлем мынадай редакцияда жазылсын:

"Қайтару тәртібін уәкілетті мемлекеттік орган белгілейді";

бесінші бөлік "салмағын арттыруға" деген сөздерден кейін "және басқа жеңілдіктер белгілеуге" деген сөздермен толықтырылсын;

жетінші бөліктегі "Министрлер Кабинетінің шешімдерімен" деген сөздер "Үкімет қаулыларымен" деген сөздермен ауыстырылсын, "сондай-ақ" деген сөз алып тасталсын;

сегізінші бөлік "және бұл орайда атқарушы органдар тасымалдаушымен шарт жасасады" деген сөздермен толықтырылсын;

14. 16-бапта:

екінші бөлік мынадай редакцияда жазылсын:

"Көлік құралдарын басқару жөніндегі біліктілік талаптары және олардың басқаруға денсаулық жағдайының жарамдылығын бағалау өлшемдері Қазақстан Республикасының нормативтік құқықтық актілерінде белгіленген тәртіппен анықталады.";

үшінші бөлік алып тасталсын;

15. 17-бапта:

бірінші бөліктегі "көлік кодекстері мен ережелерінде" деген сөздер "заң актілерінде" деген сөздермен ауыстырылсын;

үшінші бөлік мынадай редакцияда жазылсын:

"Егер тасымалдаушы жүктің немесе теңдеме жүктің жоғалуы, жетіспеуі немесе бүлінуі өз кінәсінен болмағанын дәлелдей алмаса, ол жүктің немесе теңдеме жүктің жоғалғаны, жетіспегені немесе бүлінгені үшін жауап береді.";

мынадай мазмұндағы төртінші, бесінші, алтыншы бөліктермен толықтырылсын:

"Тасымалдаушы жүкті немесе теңдеме жүкті тасымалдау кезінде келтірілген нұқсанды:

- жүк немесе теңдеме жүк жоғалған немесе жетіспеген жағдайда - жоғалған немесе жетіспеген жүктің немесе теңдеме жүктің құны мөлшерінде;

- жүк немесе теңдеме жүк зақымданған (бүлінген) жағдайда - оның құны төмендеген сома мөлшерінде, ал зақымданған жүкті немесе теңдеме жүкті қалпына келтіру мүмкін болмаған жағдайда - оның құны мөлшерінде;

- құндылығы жарияланып, тасымалдауға тапсырылған жүк немесе теңдеме жүк

жоғалған жағдайда - жүктің немесе теңдеме жүктің жарияланған құны мөлшерінде өтейді.

Жүктің немесе теңдеме жүктің құны уәкілетті мемлекеттік орган бекітетін ережелер (әдістеме) бойынша тасымалдау және көлік түрлеріне байланысты немесе Қазақстан Республикасы қосылған тиісті халықаралық конвенциялардың принциптері негізінде белгіленетін бағасы негізге алына отырып айқындалады.

Жүктің немесе теңдеме жүктің (коммерциялық акт, жалпы нысандағы акт және с.с.) сақталмауының себептері туралы тасымалдаушы біржақты тәртіппен жасаған құжаттарды, дау туған жағдайда, жүк немесе теңдеме жүк тасымалдаушының, жөнелтушінің не алушының жауапкершілігіне негіз болуы мүмкін мән-жайларды куәландыратын басқа құжаттармен бірге сот бағалауға тиіс.";

сегізінші бөліктегі "Көлік кодекстерімен және басқа" деген сөздер алып тасталсын;

16. IV бөлім мынадай мазмұндағы 17-1-баппен толықтырылсын:

"17-1-бап. Жүктерді және жолаушыларды тасымалдау бойынша талап қою мен талап-арыз беру

Тасымалдаушыға тасымалға байланысты дау жөнінде талап-арыз бергенге дейін оған міндетті түрде талап қойылады.

Талап үш айдың ішінде, ал айыппұлдар мен өсім төлеу туралы талап бір айдың ішінде қойылуы мүмкін.

Тасымалдаушы өзіне мәлімделген талапты қарауға және мәлімдеушіге оның қанағаттандырылатыны немесе қабылданбайтыны туралы бір айдың ішінде, ал бір құжат бойынша әртүрлі тасымалдаушылар жүзеге асыратын тасымал бойынша қойылған талапқа қатысты үш айдың ішінде және айыппұлдар мен өсім төлеу туралы қойылған талапқа қатысты бір айдың ішінде хабарлауға міндетті.

Егер қойылған талап қабылданбаса немесе жауап осы бапта белгіленген мерзімде алынбаса, мәлімдеушінің талап-арыз беру құқығы пайда болады.

Жүкті және (немесе) жолаушыларды тасымалдаудан туындайтын талаптар бойынша талап-арыз беру мерзімі заңдарда белгіленген тәртіппен реттеледі.

Халықаралық тасымалдауға байланысты даулар бойынша талап-арыз мерзімі

және талап-арыз беру тәртібі халықаралық шарттарда, келісімдерде немесе конвенцияларда белгіленеді."

17. 18-бапта:

бірінші бөліктегі "көлік кодекстерімен немесе белгіленген тәртіпте шығарылған ережелермен" деген сөздер "уәкілетті мемлекеттік орган бекітетін Жүк және теңдеме жүк тасымалдау ережелерімен" деген сөздермен ауыстырылсын;

сегізінші бөлік алып тасталсын;

он бірінші бөліктегі "көлік кодекстерімен және белгіленген тәртіпте шығарылған ережелермен" деген сөздер "уәкілетті мемлекеттік орган бекітетін Жүк және теңдеме жүк тасымалдау ережелерімен" деген сөздермен ауыстырылсын;

18. 21-бапта:

бірінші бөлік мынадай редакцияда жазылсын:

"Көлік жүктері мен объектілерін күзетуді, сондай-ақ темір жол, әуе көлігінде өртке қарсы алдын алу жұмыстарын жүргізуді және өрт зардаптарын жоюды Қазақстан Республикасы Үкіметі белгілеген тәртіппен әскерилендірілген күзет қызметтері мен өртке қарсы қызмет бөлімшелері жүзеге асырады.";

үшінші бөлікте "қолданылып жүрген" деген сөздер алып тасталсын;

төртінші бөліктегі "Қазақстан Республикасының Министрлер Кабинеті белгілейді" деген сөздер "Қазақстан Республикасының нормативтік құқықтық актілерінде белгіленеді" деген сөздермен ауыстырылсын;

19. 22-баптың орысша атауындағы өзгеріс қазақшасында дұрыс алынған;

20. 23-баптың бесінші бөлігі мынадай редакцияда жазылсын:

"Көлік, оның ішінде Қазақстан аумағында орналасқан немесе оны кесіп өтетін шетел көліктері мен көлік құралдары қызметі процесінде экологиялық қауіпсіздікке және халықтың денсаулығын қорғауға кепілдік беретін, қоршаған ортаның ластануына жол бермеуді, табиғи ресурстарды молайту мен ұтымды пайдалануды қамтамасыз ететін қоршаған орта сапасының нормативтері сақталуға тиіс."

Қазақстан Республикасының

Президенті

Оқығандар:

(Қасымбеков Б.А.)

(Қобдалиева Н.М.)

© 2012. Қазақстан Республикасы Әділет министрлігінің «Қазақстан Республикасының Заңнама және құқықтық ақпарат институты» ШЖҚ РМК